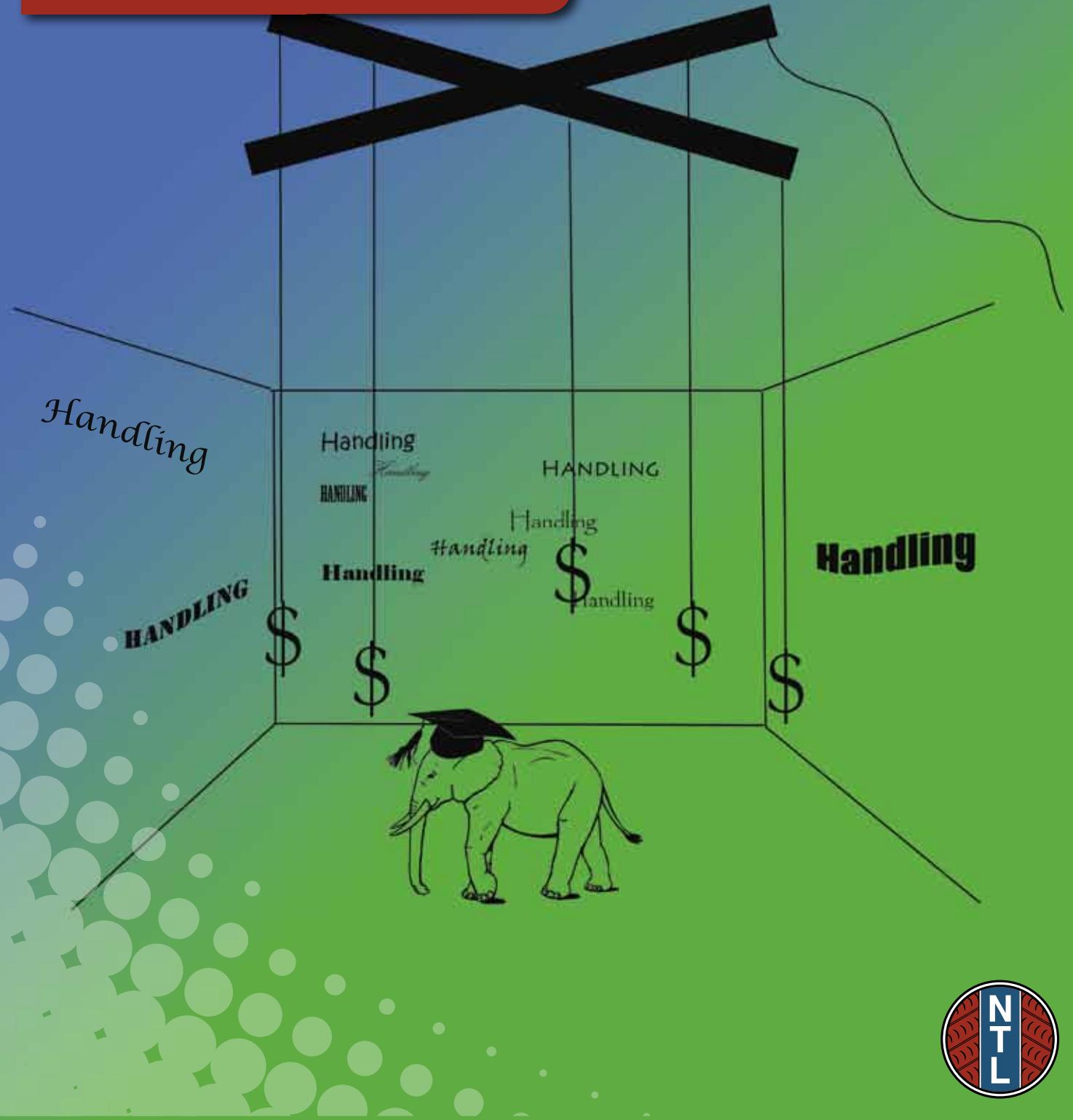

NY GIU

Nr. 2/2011

Medlemsavis for NTL Universitetet i Oslo

Lønnspolitikk med lave ambisjoner

De sentrale partene ble i år enige om at alle statsansatte minst skal ha et tillegg på 7000 kroner. I tillegg ble det satt av en relativt beskjeden pott til lokale forhandlinger; ved UiO skal det forhandles om drøye 7 millioner kroner og resultatet skal ha en kvinneprofil. Sjansen for at du er en av de som får lønnsøkning i årets 2.3.3. forhandling er liten.

For ved UiOs lokale forhandlinger er det slik at det er en liten andel av de ansatte som får økning i lønna si. Noen får tillegg på opptil 120 000 i året, mens de fleste får mye mindre enn dette. Ved fjorårets forhandlinger, med en pott på 35 millioner kroner, var det omtrent 18% av UiOs ansatte som fikk opprykk. Hvis vi gjennomfører forhandlinger etter samme modell i år, vil det gi en lønnsøkning til omtrent 3,5% av de ansatte.

Når de sentrale partene setter av penger til lokale forhandlinger, er det fordi de anerkjenner at de ulike virksomhetene har lønnsmessige utfordringer som bare kan håndteres lokalt. Dette trenger ikke å bety individuelle vurderinger, gruppekrav er en helt legitim måte å fordele potten på. Og etter NTLs mening ikke bare legitim, men påkrevet når pengene som skal fordeles er så begrenset som i år. Det vil være direkte uansvarlig å gjennomføre en forhandlingsrunde med involverte personalkonsulenter, ledere på institutt, fakultet og sentraladministrasjon, OPA, tillitsvalgte og ikke minst alle ansatte som bruker tid på å fylle ut kravskjemaer. Selv om nåløyet er mindre, betyr ikke det at jobben med å prioritere krav blir mindre omfattende.

NTL mener derfor at det hadde vært en god løsning om årets forhandlinger baserte seg på gruppekrav. Partene kunne sammen finne en fordeling av potten som unngår den enorme ressurbruken, men som fører til ei god fordeling av pengene. Og selvfølgelig er det definisjonen av en "god måte" som er utfordringen, med parter som står langt fra hverandre i lønnspolitikken.

NTL gjennomfører hvert år medlemsmøter på alle enhetene. Det er et spørsmål som dukker opp over alt, uansett arbeidssted, stillingskode og ansiennitet: Hvorfor får de nyttsatte høyere lønn enn de som har jobbet her lengst? UiOs politikk ved nyttilsettinger gjør at det er den sist ankomne som har høyest lønn. Det er ikke erfaring, kompetanse eller utdanning som er utslagsgivende. Dette er uforståelig.

Det er ikke nok penger i den lokale potten til å rette opp disse skjevhetsene. I hvert fall ikke i år. Men det er mulig å tette igjen noe av gapet og å sende et signal om at erfaring er verdsatt.

Ellen Dalen, leder NTL-UiO

NY GIV

NUMMER 2-2011

Medlemsblad for
Norsk Tjenestemannslag
Universitetet i Oslo
kontor@ntl.uio.no

Redaksjonen avsluttet
8. juni 2011

Redaktør:
Benjamin E. Larsen
b.e.larsen@farmasi.uio.no

I redaksjonen:
Håvard Tangen
havard.tangen@iln.uio.no

Peter A. Kristoffersen
peter.kristoffersen@ikos.uio.no

Forside: Benjamin E. Larsen

Grafisk utforming,
repro og trykk:
LO Media, Oslo
Opplag: 1700

MILJØMERKET
Tjenestemannslaget

Det er en ny redaksjon...

som leverer sitt første nummer av Ny Giv i denne utgaven. Vi takker Christian Boe Astrup for en proff og lærerik tørn som redaktør. Vi håper dere synes at vi i den nye redaksjonen møter utfordringa det er å ta over for ham.

Redaksjonen består i skrivende stund av undertegna, Peter A. Kristoffersen og Håvard Tangen. Vi vil gjerne ha en eller to til med på laget – du finner jobban nonsen bak i bladet. Vi vil også oppfordre deg som leser til å gi oss tilbakemeldinger og tips til bladet.

Sommeren er over oss, og ferien nærmer seg med stormskritt. I skrivende stund er Oslo varm og lummer. Det er nok å ta hardt i å overføre den karakteristikken til arbeidet med Internt handlingsrom (IHR). Men det er uten tvil den aktuelle saka på universitetet som vil berøre flest av NTLs medlemmer. Det er vanskelig å spå utfallet av prosesser som ikke er avslutta, men om kort tid får universitetsstyret en analyserapport på bordet. Vi har i en lang intervjuartikkkel forsøkt å sondere terrenget: Hvordan bør en slik prosess gjennomføres, hvordan vurdere foreninga og universitetsledelsen prosessen så langt – og hva kan vi få på bordet av forslag til tiltak.

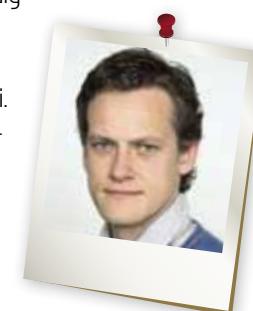
På tross av at elektroniske media blir stadig viktigere, mener vi at papiraviser fremdeles er viktige for meningsdanning og -utveksling. Det er noe mer forpliktende og formelt ved ord som er festa til papir, og i dagliglivet er det fremdeles den mest fleksible måten å få informasjon på for de fleste av oss. Vi noterer oss en liten seier i så måte – når vår påpekning av rektors Uniforum-løfter ser ut til å føre til at universitetsavisa vil fortsette som trykt medium.

Overall der en skal omstille organisasjoner eller spare penger er det vanlig at stillinger står ledige. Det er ofte ei belastning for de som har arbeid i avdelinga der stillinga finnes. I forbindelse med IHR-prosessen kan dette være særlig aktuelt. Vi har innhenta noen råd fra forbundskontoret om hvordan man bør forholde seg til et slikt problem.

I forskningspolitikken på nasjonalt plan er Fagerbergutvalgets innstilling kanskje den mest aktuelle saken om dagen. Også her er handlingsrom et nøkkelord. Vi presenterer utvalget og de viktigste forslagene som kom ut av arbeidet. Det kan se ut til at det ikke var skjelsettende, verken i politisk eller analytisk forstand. I en kommentar spør jeg om utviklinga av ny, nasjonal forskningspolitikk butter i en fastlåst ressursdebatt. Bør vi i spørsmålet om mer penger til våre formål mobilisere sterkere overfor mer lokale myndigheter – ledelsen ved institusjonene?

Siden sist har foreninga avholdt årsmøte og feira 1. mai. Vi formidler stemning og innhold i ord og bilder. Dessuten slipper vi som vanlig til matskribent Cecilie Ødegård til på siste side med matspalten Lekkermunn.

God sommer, med vennlig hilsen
Benjamin

Innhold

- 2 Leder
- 3 Fra redaktøren
- 4 Spenning kring Internt handlingsrom
- 7 Løsning i sikte for Uniforum?
- 8 Ikke så fagert fra Fagerberg
- 9 Ta ordet og makta
- 10 Bilder fra 1. mai-feiringen
- 11 Årsmøte
- 12 Lekkermunn

SUDOKU

		8		4	1	9		5
6				3			8	
		5			7			3
	6					8		
5							3	
		9					2	
9			2			5		
8				1				2
7	3	9	5	1	5		1	

© Krissquiz / Bulls

LØSNING

7	2	3	9	5	6	1	4	8
5	8	6	7	1	3	9	2	
9	4	1	2	8	3	5	6	7
6	7	9	3	6	5	4	2	1
1	5	2	4	9	8	7	3	6
3	6	4	1	7	2	8	5	9
4	1	7	5	3	9	2	8	4
2	3	8	6	4	1	9	7	

Spanning kring Internt handlingsrom

Prosessen med Internt handlingsrom (IHR) rullar og går. Den fyrste fasen med planlegging og analyse er snart ved vefs ende – sluttdatoen som er sett, er 30. juni. Etter dette skal planane setjast i verk, implementeringa tek til. 2½ år avsett til denne fasen, medan den fyrste fasen berre femnde om eit halvt år.

UiO-leiinga seier utetter at det handlar om å jobba smartare, medan NTL meiner det røynlege målet er at UiO skal få færre administrative stillingar. Endå alle ser ut til å vera samde om at UiO kan løysa oppgåvene sine på ein betre måte enn i dag, er ikkje máldefinisjonen uvesentleg. Innsparing av årsverk kan vera eit middel eller eit mål i seg sjølv. NTL meiner det er uklokt å setja dette som eit overordna mål før det er laga ein analyse av kva som er problemet.

Ordskifte om kva nivå saker skal løysast på, er NTL sjølv sagt ikkje imot. - Men kartlegginga av kva som trengst, må gjerast på ein meir konstruktiv måte, seier leiar for NTL UiO, Ellen Dalen. NTL kravde at det vart sett ned ei styringsgruppe for prosessen, men fekk ikkje medhald av UiO-leiinga. UiO-leiinga styrer no prosessen åleine, og dei einaste som får blanda seg inn utanfrå, er eksterne konsulenter. Prosesen er i siget innanfor mange einingar utan at den sentrale rådgjevande ressursgruppa er kopla på. Systemet for medverknad og medråde-

Gunn Elin Aa. Bjørneboe vart inspirert av møte med medarbeidarar på UiO. NTL meiner involveringa vantar styrke.

rett som dei tilsette har kjempa seg fram til gjennom lang tid, vert soleis uthola og undergrave.

Analysefasen til IHR-prosjektet går no mot slutten. Kva vert framdrifta dei neste 2 1/2 åra? - Dette skal Universitetsstyret ta stode til 21. juni, men det vert lagt opp til oppdeling i fleire fasar fram til utgangen av 2013, seier universitetsdirektør Gunn Elin Aa. Bjørneboe. - Det er viktig å ikkje setja i gang fleire endringsprosjekt enn det me har kapasitet til å gjennomføra.

Forenkling av datasystem og skjemabruk

Å jobba smart er eit viktig stikkord. - Om ein faktura vert handsama av mange ledd i organisasjonen – vil det å jobba smartare tyda at me kuttar ut ledd som ikkje trengst, seier universitetsdirektøren. Ho meiner analysefasen har vist at det finst nokre arbeidsprosessar der ein kan jobba smartare ved å kutte ut unaudsynte sakhandlingsledd. - Denne typen ledd har ofte oppstått i samband med at me har innført nye datasystem som ikkje snakkar saman. Det skaper unaudsynt ekstra arbeid og frustrasjon, og kan skuldast at leiinga tilbyd for lite opplæring. Dataprogram på prøvestadiet har inneholdt lyte og manglar utan at desse er vortne retta opp før full innføring har teke til. - Kontakt med brukarane trengst for å finna ut kva dei har nytte av.

Kontorsjef Astrid Waaler Kaas på Kjemisk Institutt er ein aktiv skribent på dette feltet i universitetspressa. Ho trekk fram IT-systemas rolle i forenklinga ein ser for seg. Ho meiner hovudproblemene er at ein til no har

Protest mot Toyota-metoden i 1.-maitoget. Lean-metod ikk en har vakt mistenksomhet bland mange.

FOTO: HÅVARD TANGEN

slite med IT-system som ikkje snakkar saman. Det skaper unaudsynt ekstra arbeid og frustrasjon, og kan skuldast at leiinga tilbyd for lite opplæring. Dataprogram på prøvestadiet har inneholdt lyte og manglar utan at desse er vortne retta opp før full innføring har teke til. - Kontakt med brukarane trengst for å finna ut kva dei har nytte av.

Bjørneboe knyt dette mellom anna til framlegg til å korta ned sakhandsamartida. - Når unaudsynte trinn i ein prosess vert tekne bort, forkortar det sakhandsamartida, forklarer ho. - Sameleis om me reduse-

rer den tida ei sak ligg på vent i ein bunke. Elektronisk sakhandsaming i eitt system kan gjera dette mogleg - framfor postgang og registrering i fleire system.

Mykje unaudsynt meirarbeid

Dalen er glad for desse signalana frå Bjørneboe. Dobbeltarbeid og rapportering er upopulært. Ho meiner ein del kontrollrutinar er innførde etter krav frå departement og riksrevisjonen, og at UiO har gapt opp og sveigt unna. Nokre kontrollordningane er likevel komne i stand etter eige opptak. - Det

er kjempebra om leiinga som ein førebels konklusjon no vil kutta i ein del av desse tiltaka, slår Dalen fast. - Ein har tidlegare vore overivrig på kontrollsysteem.

- NTL er ikkje imot å jobba smart, understrekar Dalen. Dei tilsette i administrasjonen har sjølv merka at mengda med oppgåver har auka dei seinare åra, og ikkje alle oppgåvene er like konstruktive. Meir kontroll og rapportering er òg ei årsak til at ein har fått meir kompliserte datasystem. NTL er for å gå inn og gjera noko med dette. Analysefasen har vist at ei rad IT-system

som har med administrasjon og rekneskap å gjera, ikkje er tilrettelagde. Dataprogramma må tilpassast behov i organisasjonen, ikkje omvendt, krev Dalen. - Det er kjøpt inn megasystem utan å gjera tilstrekkelege analysar av behov, av konsekvensar, kostnader, eller tid til tilpassingar til lokale behov og opplæring før sistema vert innførde. No meiner ho UiO bør læra av dei mistaka som er gjort dei siste 5-10 åra. Leiinga må ta seg tid til skikkelege analysar før dei definerer mål, metode og tiltak.

Spel på lag med fagforeiningane

Kaas har utfordra topplinga i Lucy Smiths hus på fleire punkt: Fagforeiningane er viktige å ha med på laget. Det handlar om å skapa engasjement på graso og få kontakt med flest mogeleg. Medlemene i fagforeiningane sit på naudsynt kompetanse og kjem med gode innspel. Set dei seg på bakbeina, kan det gå reint gale. Difor svarar det seg å lyda til kva dei har å seia, og høyra kva dei meiner. Ho trur ikkje folk på grunnplanet kjenner seg att i målsetjinga om å spare 10-30 %.

- Det må brytast ned i delmål, seier ho.
- Den overordna ambisjonen gjev ikkje mykje meinig.

Bjørneboe legg vekt på at UiO har ein veldig kompetent administrasjon og har full tillit til at flest mogeleg administrative medarbeidarar på tvers i organisasjonen vert involverte i IHR-prosjektet.

- Berre gjennom denne involveringa kan arbeidsmåten forenklast, meiner ho. Personalrutineprosjektet er eit godt døme - her har medarbeidarar frå seksjonane innan løn, arkiv og personal oppnådd store effektar.

Universitetsdirektøren seier det har vore inspirerande for leiinga å få lyda til både vitskaplege og teknisk-administrative på allmøte. Saman med viserektor Ragnhild Hennum har ho møtt om lag 1000 UiO-medarbeidarar på eit par månader. På møta har IHR-prosessen i hovudsak vorte møtt med entusiasme, seier ho, og dei tilsette har hatt mange gode framlegg og store forventningar til framhaldet av denne prosessen. Det er ei prioritert oppgåve for oss å forvalta denne tilliten som er vist oss. - Hovudføremålet med IHR er å medverka til at kjerneværksemda forsking, undervisning og for-

Astrid Waaler Kaas understrekar tydinga av å spela på lag med fagforeningane når store omstillingar skal gjennomførast.

FOTO: PRIVAT

- midling vert sterkare fram mot 2013 når prosjektet skal vera sluttført.

Kva er involvering?

Dalen spør om leiinga har det klart for seg kva det innebør å involvera medarbeidarar. - Leiinga kan ikkje vera einderådande, framhever ho. Medarbeidarane må involverast på ein skikkeleg måte og få nytta kompetansen sin. Å koma rundt og helsa og invitera til å senda innspel på e-post er fint, men det er ikkje det same som medverknad. - Det har kome inn ein brote med innspel og idear på ting som folk tykkjer er feil. Det krevst likevel tid til å jobba skikkeleg med problemstillingane. - Det er ikkje nok å verta spurd, meiner ho. - Leiinga har hundrevis av innspel etter å ha gjesta diverse avdelingar. Risikoer er at dei kan plukka, velja og vraka frå denne lista, utan at dei tilsette har hatt tid til å koma med gjennomtenkte, heilsapelege framlegg. Ho er frustrert over et auka fokus på den sterke leiaren som skal skjera gjennom og ta ei avgjerd.

Kaas vil på si side ikkje nytta ordet toppung, men kallar IHR-prosessen leiingsstyrd, og meiner det i og for seg er greitt. Det tok likevel tre kvart år før ein skapte engasjement på grasrota. Mange fine planar var lagde, men leiinga har heile tida lege eit hes-tehovud føre dei andre. Kaas meiner det

gjeld å taka tankane til grunnplanet alvorleg og vera open for innspel.

Eksterne veit best

Det gjekk ei stund før ein profesjonell prosjektleiar vart tilsett. Kaas legg vekt på at ein slik prosjektleiar er avgjerande for framdrifta. - Dette er er eit kjempeprosjekt. Nokon må ha avsett tid til å stå i bresjen for det. Ho meiner analysefasen går alt fort mot slutten, og framhever at den daglege drifta skal halda fram parallelt med gjennomføringa av prosessen. - Det er ein føremon at ein ekstern person styrer med dette, seier ho, men prosessen må ha ei klår og utvitydig forankring internt òg.

- Me nyttar eksterne konsulentar av di me ikkje har arbeidskapasitet til å gjennomföra heile prosessen sjølv, poengtrerer Bjørneboe. Ho peiker på at mange tilsette brukar mykje tid på prosessen, men at leiinga i tillegg har hatt behov for eksterne som har røynsle i å gjennomföra leiing av kartleggings- og analyseprosessar. - Innimellom kan det òg vera nytlig å få nokon utanfor UiO til å sjå på arbeidsmetodane våre - ei slags ekstern evaluering - som jo er ein viktig metode elles i kulturen vår.

Når det gjeld styringsretten tykkjer Kaas UiO brukar denne for lite. - Tidene endrar seg, og gamle fagfelt fell bort og nye veks

fram, seier ho. Det gjer det viktig med omstillingsvilje mellom medarbeidarane, men det må òg vera høve til kompetanseheving og sabbatsår.

Universitetsdirektøren seier denne våren er det mest morosame ho har opplevd i stillinga. Ho forklarer fråveret av ei styringsgruppe for IHR med at spørsmålet er drøft i Universitetsstyret. - Styret har sjølv valt å fulgja opp prosjektet og fungerer dermed som styringsgruppe, seier ho. - IHR er sak på alle styremøta.

Dalen meiner at styret til no ikkje har vore ei reell styringsgruppe. Ho peiker på at dei siste styremøta har hatt IHR som orienteringssak, og at ein ikkje har gjort vedtak på prosess eller metode. - Det er i praksis universitetsdirektøren og viserektoren som køyrer igjennom sakene, seier ho. - Men trass alt er det ikkje for seint å få dette retta opp. Styret må ta ansvar og koma fram til rette avgjelder.

Internasjonalt slankepress

I mai kom brosjyren "Ja til medbestemmelse og tillit - nei til Lean" frå NTL. - Me vart overraska, seier Bjørneboe. I NTLS brosjyre har dei på dei to første sidene kryssklift frå ei rekke handbøker som handlar om Lean. Eg kjenner meg ikkje att i det biletet som vert skapt. Ved UiO har me berre brukar ein liten del av Lean-verktya. Eg tykkjer den tonen som kjem fram, er vel polemisk og ynskjer i staden ein vidare dialog. I brosjyren lagar NTL eit fiendebilete som ikkje har noko med UiO å gjera, for deretter å slåst mot det biletet dei sjølv har skapt. Universitetsdirektøren avviser at IHR-prosessen har internasjonale føredøme.

Foreningsleiar Ellen Dalen har fronta IHR-saka for NTL og hatt ei rad oppslag i Uniforum om saka. Ho meiner det ligg klare internasjonale trendar i botnen for IHR-strategien, nemleg slanking av offentleg sektor. - Leiinga har valt å leiga inn eksterne konsulentar frå Danmark, og det er Lean-metoden som er brukar til no, og som etter det me kjenner til skal brukast vidare i prosessane, seier ho. Ho meiner leiinga gong på gong har nekta for at Lean er vald som arbeidsmetode ved UiO. - Det er svært interessant og absurd at ingen vil kjenna seg ved metoden. Mange tilsette ved UiO har jo faktisk fått opp

læring i han og fagforeiningane har òg fått ein slags presentasjon frå Agenda Kaupert, eit av konsulentfirmaa som er inne.

Når dei presenterer opplegget, gjev dei lite informasjon - det må røykjast ut. Same metoden er teken i bruk på NAV og på sjukehusa. Dei kartlegg årsvirk og tidsbruk. No heiter det ikkje lenger arbeidsprosessar, men verdistraumar. Heilskapen vert borte.

Foreningsleiaren meiner situasjonen ved UiO slett ikkje er eineståande, men vil ikkje spekulera i om leiinga medvite hiver seg på dei internasjonale trendane. - Men det er provoserande om leiinga avviser at dei brukar Lean i det heile! Ho tykkjer òg det er uforståeleg at UiO skal brukar arbeidsmetadar frå samlebanda til Toyota, til liks med NAV og sjukehusa, når denne bruken tilsvanelatande har hatt so dårlege resultat. - Lat oss sleppa Lean!

Lær av tidlegare mistak

UiO har ei rad utfordringar og slit med ein del systemproblem, men meiner det er viktig å gjera ting i rett rekjkelygje. Når data-maskina sviktar, er det ikkje USIT som er vanskeleg. Ofte er det i dei innkjøpte data-programma problemet ligg. - Det er ineffektivt å måltta lesa feilmeldingar på tysk, til dømes. Kvart innkjøp må førebua betre, meiner Dalen. Det trengst konsekvensutgreiing av omsyn til både informasjon og økonomi. No vert det kvervla opp mykje støv av di analysane på førehand har vore mangelfulle. Det er ikkje samsvar mellom utfordringane og måla. - Rydd opp i gamle problem, bra, men ikkje påfør oss nye gjennom dårleg førearbeid, bed ho.

Dalen spør om IHR i det heile er naudsynt. - Kvífor leggja det opp so stort? Det er uforståeleg at dei vil snu heile organisasjonen på hovudet, når hovudutfordringane synest å vera knytte til administrative IT-system og rekneskapssystem, undrar ho. Fagforeininga er likevel ikkje overraska og spør kor mykje omstilling UiO kan handtera. Dei største utfordringane gjeld personal- og økonomifelta. Ambisjonsnivået er svært høgt - skal administrasjonen revolusjonast? - NTL er samdi i at det til dels er naudsynt med evig endring og betrинг, men me treng ikkje ta alt på ein gong.

HT

Løsning i sikte for Uniforum?

Etter at Uniforumstyrets leder Nils A. Butenschøn 31. mars i år offentliggjorde styrets vedtak om å nedlegge papirutgaven, lot reaksjonene ikke vente på seg. Universitetsdirektør Gunn Elin Bjørneboe hevdet at Uniforum hadde vært skjernet for kutt. Butenschøn kunne på sin side vise til at en rekke omstendigheter de siste årene hadde ført til ett reelt budsjettkutt for avisena. Da NTL-UiO stilte et åpent brev direkte til rektor Ottersen (Hei doktor Ottersen - skranner UiOs helse? 12. mai) reagerte Ottersen raskt.

NTL påpekt de alvorlige konsekvensene nedleggelsen av papiravisen kan ha for universitetsdemokratiet og viste til Ottersens egen argumentasjon i rektor-valgkampen: "...UiO er så stort at det kan sammenlignes med et sivilt samfunn. At universitetet har råd til å opprettholde ein avis hvor det får kritikk, er et tegn på at UiO er en institusjon med god helse". Rektor svarte i leserinnlegg dagen etter (Om Uniforums rammebetingelser 13. mai) der han lovte at universitetsledelsen vil ta initiativ til en gjennomgang av Uniforums

Trykte media er viktige for informasjon. Ikke alle kan være der det skjer, når det skjer.

rammebetingelser. Noe ganske annet enn Gunn Elin Bjørneboes avvisning av hele problemstillingen innledningsvis i debatten. En foreløpig seier for Uniforum og NTL - dette er en kamp som universitetsdemokratiet ikke har råd til tape!

PKA

Ubesatte stillinger

I en stor organisasjon som UiO er det stadig omskiftninger i personalet. Noen ganger blir stillinger stående ubesatt etter at noen har sluttet. Ofte er dette et mindre problem for enheten, men andre ganger kan dette føre til et betydelig økt arbeidspress for de øvrige ansatte. Hvordan skal vi som fagorganiserte forholde oss ryddig til dette?

Hovedavtalens §§ 12 og 12b om drøftinger fastslår at arbeidsgiver har plikt til å ta saker vedrørende omgjøring av en ikke besatt stilling opp til drøfting med organisasjonene ved de tillitsvalgte.

I praksis innebærer dette at den tillitsvalgte bør kreve at ledelsen

redegerjer for årsaken til at stillingen står ubesatt. Dersom det ikke finnes noen god begrunnelse for at stillingen står ubesatt kan den tillitsvalgte kreve at det ansettes en ny person i stillingen. Dersom dette ikke gjøres må arbeidsmengden for de øvrige ansatte endres. Med færre stillinger er det ganske enkelt noen arbeidsoppgaver som ikke kan gjøres. I så fall bør også ledelsen kunne redegjøre for hva man gjør med de pengegene som spares inn.

Om den tillitsvalgte ved enheten ikke kommer til enighet med den lokale ledelsen, bør saken tas videre til NTL UiO.

PKA

Ikke så fagert fra Fagerberg

Fagerbergutvalget ber om mer penger til forskninga og foreslår mer av det samme i styringa av forskningsmidlene. Den universitetspolitiske debatten står nesten stille.

Fagerberg-utvalget, også kjent som «Forskningsas nytte»-utvalget, blei nedsatt av regjeringa rett før jul for halvanna år siden. Utvalget blei nedsatt samtidig med handlingsromutvalget. Sistnevnte kom som svar på krav fra institusjoner og fagbevegelsen. De opplevde at tid og penger ikke strakk til for å gi gode nok vilkår til den virksomheten ved universiteter og høgskoler som ikke fikk eksterne midler. Utvalget besto av representanter fra institasjonene arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, i tillegg til studentrepresentanter.

Teknokrater i utvalg

Fagerbergutvalget, på si side, besto av eksperter på samfunnsøkonomi, statlig forvaltning og styring av utdannings- og forskningsinstitusjoner.

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet, Kyrre Lekve (SV), skriver på sin blogg at han hadde håpet at utvalget skulle gi svar på blant annet hvor mye nysgjerrighetsdrevet forskning som trengs i et forskningssystem og hvilken alternativ av de titalls milliarder som årlig brukes bruk det er mulig å se for seg.

Professor Jan Fagerberg fra UiO er en av verdens fremste innovasjonsforskere. Blant de andre medlemmene var bl.a. Marianne Andreassen, leder for Statens Senter for Økonomistyring (SSØ) og Samfunnsøkonom og forsker Ådne Cappelen, som også sitter i styret til Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU). For øvrig var

FOTO: SCANPIX

Statssekretær
Kyrre Lekve

Norges forskningsråd (NFR, Abelia og en del institusjoner representert).

Banal analyse?

Det var knytta skeptisk spenning til hva utvalget ville lande på i sin analyse, og hva det ville foreslå. SSØ har tidligere vært en av de sterkeste pådriverne for mål- og resultatstyring, og for innføring av økonomi- og regnskapsprinsipper henta fra privat sektor i offentlig forvaltning – hva ville de bidra med? I sin analyse legger utvalget vekt på at forskningssystemet må sikre høy kvalitet og relevans, ha evne til fornying og at konkurransen og mangfold er vesentlig for å oppnå dette. NTLere kan glede seg over at utvalget slår fast at det er en ubalanse mellom fri og tematisk styrt forskning – den nysgjerrighetsdrevne har for smale kår.

Gulrotkonkurranse

På virkemiddelsida er det mindre samsvar med NTLs forskningspolitikk: Det anbefales fortsatt vekt på resultatstyring og -finansiering. Tellekantsystemet skal utvides til et forskningsbarometer, der også siteringer skal være utslagsgivende. Incentivsystemene skal trekkes ned på individnivå. Den frie forskninga skal hovedsakelig finansieres gjennom konkurranse om en større pott hos NFR til dette formålet.

Et flertall i utvalget foreslår at driftsmidler til enkeltforskere kan sikres ved å øre-

merke en del av statens bevilgninger til universitet og høgskoler, mens mindretallet avviste dette som et inngrep i institusjonenes sjølråderett. Utvalget påpeker at store deler av NFRs midler brukes på å finansiere

Trangt? Fagerbergutvalget foreskriver gammel medi sin og insinuerer at det økonomiske handlingsrommet er for lite til å gå løs på UH-sektorens utfordringer.

FOTO: COLOURBOX.COM

deltaking i EUs rammeprogram, delvis i strid med intensjonen bak Forskningsrådet. Det er imidlertid ikke foreslått andre finansieringskilder.

Avmålt Kunnskapsdepartement

Statssekretæren er lite fornøyd med at flere av utvalgets viktigste forslag handler om å sette av mer penger til sektoren.

- Mangelen på originalitet er overraskende, men mangelen på vilje til å dykke ned i problemstillingene er betenklig, skriver Lekve på bloggen. Han spør seg blant annet hvilke følger den relative nedprioriteringa av de forskerne som ikke får eksterne midler får: Må de bruke sine evner på noe de ikke er egna til og motivert for?

BEL

Ta ordet og makta

Statlige utvalg beveger ikke debatten. Kan en mer lokal debatt bidra til at forskningspolitikken får større visjoner?

SIGNERT: BENJAMIN E. LARSEN, REDAKTØR

Det er trist at Fagerbergutvalget ikke har fått til å gå mer i dybden på viktige problemstillinger. Både spørsmålet statssekretæren tar opp i avslutning og spørsmålet om hvordan man kan få et bedre kvalitetsbegrep står igjen uten nevneverdig bedre svar enn for halvanna år siden.

På virkemiddelfronten står det ikke bedre til: Både forsøkene på å angripe driftsmiddelpolitikken og forslaget om å føre resultatfinansieringa ned på individnivå er politisk uspiselige. Er det ikke mulig å skape en normalsituasjon uten å angripe akademias principielle bærebjelker eller å øke forskningsbevilgningene? Det er heva over en hvert tvil at det har vært betydelig vekst i forskningsbevilgningene de siste 10 åra. Likevel koker debatten stadig ned til spissformuleringa til Aftenpostens debattredaktør Knut Olav Åmås: Money, Money, Money.

Forskningspolitisk stagnasjon

Dersom Fagerbergutvalgets rapport havner på samme sted som Stjernøutvalgets – i skuffen – har de to tyngste utredningene om framtida til høgere utdanning og forskning under denne regjeringa vært to tunge skufelser. Det er vanskelig å klandre regjeringa for dette. Utvalgene har jobba sjølstendig med sine oppdrag. Der de ikke har krevd mer penger, har de levert forslag om at myndighetene må bruke en form for direkte overstyring av UH-sektoren som ingen er tjent med.

Politisk bevegelse?

NTL har en politikk som innebærer at universiteter og høgskoler som

demokratiske institusjoner i så stor grad som mulig skal svare på samfunnets behov gjennom egne initiativ. Det er på det reine at den sterkeste myndighetsstyringa i dag skjer gjennom finansieringssystemet. Regjeringspartiene har lenge slått ring rundt Trond Giskes og Kristin Clemets finansieringsreform. Evalueringa av kvalitetsreformen førte ikke til nye initiativ.

SVs landsstyre vedtok imidlertid nylig en uttalelse der det blant annet heter at resultatkomponentene i finansieringssystemet bør reduseres og rammevilkårene for langsiktighet bedres. Kan det åpne en debatt om at institasjonene sjøl må ta en større del av ansvaret for disponering av ressurser til å løse problemer med blant annet driftsmidler og midlertidige ansettelsjer? Om det ble gjennomført kunne fagbevegelsen kanskje få et større lokalt handlingsrom.

Use it or lose it

Jeg tror det er på tide at ledelsen ved universiteter og høgskoler i større grad stilles til ansvar: Vi har mye penger, kan vi fordele dem på en bedre måte? I forbindelse med rektorvalg – der de ennå finnes – lover kandidatene mye de seinere ikke vil holde, og viser til myndighetenes krav. Det må være lov å spørre om de virkelig er så bundet. Som fagforening bør vi etter min mening bli flinkere til å løfte flere av de universitetspolitiske debattene ut av de lokale media, men samtidig presisere at ansvaret er lokalt. Vi må også bli flinkere til å mobilisere for lokalt gjennomslag. Sjølsagt skal vi stille krav til myndighetene, men hva skal vi med sjølråderett om vi ikke kan bruke den?

1. mai 2011

FOTO: HÅVARD TANGEN

Mange NTLere møtte opp for å feire 1. mai. Som vanlig stilte NTL UiO med både fane og håndplakater med dagsaktuelle og tradisjonsrike budskap. Hovedparolene for toget var: - Styrk velferden, - Nei til privatisering og - Stem rødgrønt. Etter toget var det lunsj og sosialt samvær på NTL-kontoret i Statstilsattes hus.

Årsmøte

Meir enn 40 medlemmer møtte til årsmøtet 23. mars. Dei frammøtte fekk høyra forbundsleiaren halda ein sterk tale om styrka i den norske modellen.

- Det pågår eit sosialt blodbad i Europa, sa forbundsleiari i NTL John Leirvaag i ei tale til årsmøtet i NTL – UiO 23. mars. Han viste til ei lang rad døme på nedskjering og innstramingar i offentleg sektor i EU-landa i kjølvatnet av finanskrisa. Regjeringa til David Cameron i Storbritannia går inn for so store kutt at britisk LO kallar det ein velferdmassakre - 60 mrd. kr skal kuttast, 500 000 stillingar skal fjernast, og minsteløna skal dumpast med 12 %. Det er ein fleksibel arbeidsmarknad som er idealt, men slett ikkje alle tener på det. Frå republikken Eire utvandrar no kvar veke 1000 irar. Samanlikna med EU-landa står Noreg fram som ei raud øy i eit blått hav, hevda Leirvaag. Ein sterk offentleg sektor og kontroll på finanssektoren er vilkår for å halda oppe gode velferdsordningar. Adecco-skandalen i vinter vitnar likevel om at Noreg har sitt å stri med. Trykket mot meir bruk av mellombels tilsetjingar er høgt. Investorar i barnehagesektoren skor seg og jaktar på større overskot til seg sjølve. Leirvaag framheva at NTL forsvarar det kollektive lønssystemet.

Det var i overkant av 40 frammøtte på årsmøtet i år. Kvar fjerde medlem i

HT

Skrive for Ny Giv?

Redaksjonen trenger en ekstra journalist. Vi er for tida tre aktive og engasjerte unge menn, men kunne gjerne tenke oss en medarbeider til. Du trenger ikke har erfaring med journalistisk arbeid fra før – opplæring vil bli gitt. Det er likevel sjølsagt en fordel om du er glad i å skrive.

Vi kan tilby et positivt og uformelt arbeidsmiljø med god oppfølging og et løpende innblikk i fagforeningas arbeid. Vi har jevnlige redaksjonsmøter, men hoveddelen av arbeidet i forbindelse med hvert nummer vil være tidsavgrensa: Planlegge en eller flere saker, gjøre forarbeid og intervjuer, og koordinere med fotograf. Arbeidet med Ny Giv er fagforeningsarbeid og kan derfor utføres i arbeidstida.

Vi vil særlig oppfordre kvinner og personer med minoritetsbakgrunn til å melde sin interesse.

For mer informasjon, ta kontakt med redaktør Benjamin E. Larsen på b.e.larsen@farmasi.uio.no eller telefon 91 31 45 85.

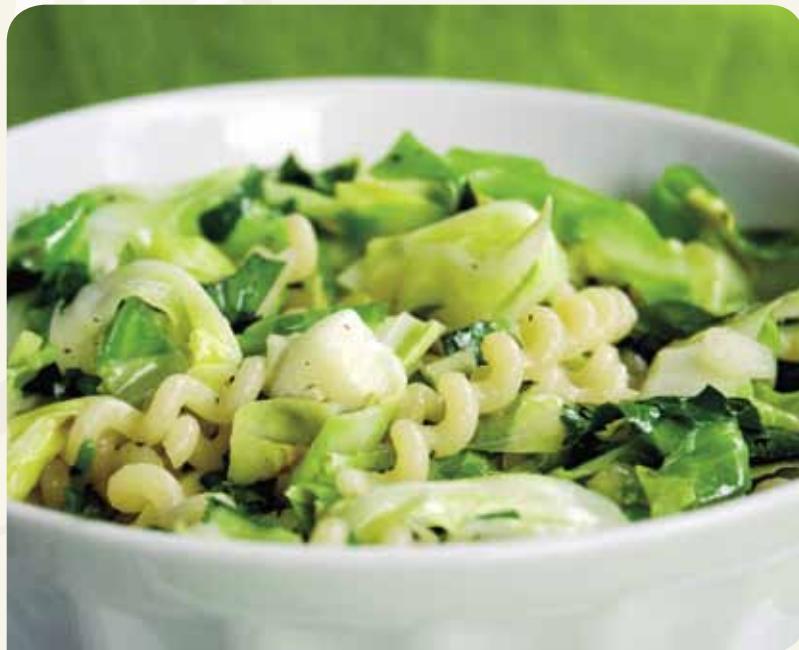

LEKKERMUNN

Ny Givs redaksjonsmedlem Cecilie K. Fragaat Ødegård er matentusiast og deler kunnskaper på sin egen blogg, www.lekkermunn.no. I hver utgave av Ny Giv deler hun egne årstidsaktuelle oppskrifter med leserne. Og vekker de - bokstavelig talt - mersmak, finner du flere i bloggen!

Pasta med spisskål

Du har sikkert sett spisskål i butikken, men har du noen gang prøvd deg på å lage noe med den? Nå har du sjansen! Til to personer trenger du:

1 spisskål	salt & pepper
1/2 grønn chili	parmesan
2 fedd fersk hvitløk	pasta
olivenolje	

Del kålen på langs og skjær ut den harde hvite kjernen. Skjer deretter kålen i 3 cm brede striper på tvers av kålen. Stek kålen i en panne med olivenolje (ikke vær gjerrig på oljen, den fungerer som sausen i denne retten). Steke den så lenge at det setter seg litt farge på kålen. Ha i chili og hvitløk på slutten, pass på at dette ikke brenner seg i pannen. Bland så kålen med din favorittpasta og rasp over godt med parmesan før servering.

VI INFORMERER...

Hugs å seie frå til NTL-kontoret dersom du tek permisjon, sluttar ved universitetet, endrar adresse eller blir pensjonist. Adressa vår er:

NTL-kontoret

Postboks 1034, Blindern
0316 Oslo

E-post: kontor@ntl.uio.no
Fax: 22 85 71 44

Folk på kontoret:

Alle dagar: 08.00 - 15.45
Ellen, Siri, Peter og Heidi

Styret:

Ellen Dalen, leder
Telefon: 22 85 57 70
ellen.dalen@admin.uio.no

Siri Høgseth, nestleder
Telefon: 22 85 44 20
siri.hogseth@uv.uio.no

Geir Mathiessen, kasserer
geir.mathiessen@admin.uio.no

Tom Thorsen, sekretær
Telefon: 22 85 54 67
tom.thorsen@kjemi.uio.no

Andre tillitsvalde:

Heidi Hoksnes Sørli, studieleder
Telefon: 22 85 57 71
h.h.sorli@psykologi.uio.no

Gabriel Steinsbekk, ungdomskontakt
gabrielsteinsbekk@gmail.com

Pst! ... har du spurt nytilsette kollegaer om dei vil melde seg inn i foreininga?

Heimeside for foreninga:
<http://foreninger.uio.no/ntl/>